

Den 4. september 2023
MIM 87-23

REVIDERET GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid (CTO) til forkromning af plast i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til forkromning af plast i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslaget giver den tyske virksomhed Gerhardi Kunststofftechnik og 11 medansøgere fra Tyskland, Spanien, Slovakiet og Tjekkiet tilladelse til efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, fortsat at anvende stoffet indtil udgangen af 2028. Forslagene blev drøftet på et møde i REACH-komiteen d. 27. april 2023 og ventes til efterfølgende afstemning i skriftlig procedure. Sagen forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke direkte at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. Det vurderes, at der er behov for skærpede krav til beskyttelsesforanstaltningerne og anvendelsesforholdene for at svare til de danske arbejdsmiljøkrav. I den konkrete sag drejer det sig om dekorative anvendelser af stoffet, hvor der allerede er egnede alternativer tilgængelige i EU. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod en vedtagelse af forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til dekorativ overfladebehandling af plastikdele til biler.

Forslaget er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden

for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget har været drøftet i REACH-komiteen i 2019. Det reviderede forslag blev drøftet på møde i REACH-komiteen d. 27. april 2023 og ventes til efterfølgende afstemning i skriftlig procedure.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer (substitutionsmuligheder).

Forslaget til gennemførelsesretsakt vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra den tyske virksomhed Gerhardi Kunststofftechnik og 11 medansøgere fra Tyskland, Spanien, Tjekkiet og Slovakiet om fortsat anvendelse af op til 560 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til forkromning af plast i bilindustrien.

Gerhardi Kunststofftechnik og 11 medansøgere fremsendte den 22. februar 2016 ansøgning om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 13. marts 2017 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse samt gennemførelse af målinger af arbejdstageres udsættelse for stoffet. Samtidigt foreslår RAC, at resultaterne fra monitoringsprogrammet skal anvendes til at validere eksponeringsscenerier i virksomhedernes kemikaliesikkerhedsrapport, samt til at gennemgå

risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold. Herudover skal risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold gennemgås med henblik på at sikre, at de er i overensstemmelse med princippet om kontrolhierarkiet, med særlig fokus på effektivitet og vedligehold af lokal udsugning og opdeling af aktiviteter. Endvidere skal alle virksomheder overveje brugen af damp hæmmere, der skal nedsætte fordampning fra bade med chromtrioxid, og om det vil være passende at anvende åndedrætsværn.

- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC anbefaler en godkendelsesperiode på 12 år.

Kommissionen bad 6. maj 2020 ansøgerne om at supplere deres ansøgning med en substitutionsplan, som følge af dommen i retssag T-837/16 i 2019. Retssagen omhandler blandt andet fortolkning af bestemmelserne i REACH-forordning i de tilfælde, hvor der er generelt egnede alternativer tilgængelige, og fastlagde, at ansøgere i disse tilfælde skal indsende en substitutionsplan. Ansøgerne indsendte en substitutionsplan den 8. december 2020, som har været behandlet i udvalget for socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 23. juli 2021 tilføjede et tillæg med vurdering af substitutionsplanen, der vurderedes troværdig.

Kommissionen bemærker, at alternativer til chromtrioxid til den pågældende anvendelse er kommercielt tilgængelige i EU og sandsynligvis bliver teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne i fremtiden. Kommissionen anerkender, at der er information fra lignende ansøgninger om dekorativ forkromning, der indikerer, at ansøgerne burde være i stand til at substituere hurtigere. Kommissionen anbefaler på den baggrund, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering ved udgangen af 2028 under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at ansøgerne gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og gennemgår risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold med henblik på at sikre, at de er passende og effektive med særlig fokus på effektivitet og vedligehold af lokal udsugning og opdeling af aktiviteter, og på at nedsætte eksponering af arbejdstagere. Endvidere skal ansøgerne overveje brugen af damp hæmmere, og om det vil være passende at anvende åndedrætsværn.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til godkendelsen er ikke relevant i forhold til dansk lovgivning, da den kun vedrører anvendelse uden for Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Det reviderede notat om forslaget har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget, hvor der er indkommet høringssvar fra Fagbevægelsens Hovedorganisation, der støtter regeringens indstilling.

Et notat om forslaget var i 2019 i høring i EU-Miljøspecialudvalget, hvor der blev modtaget følgende høringssvar:

Fagbevægelsens Hovedorganisation finder ikke, at forslaget kan støttes i sin nuværende form.

Det Økologiske Råd mener ikke, at denne anvendelse af chromtrioxid bør godkendes, idet Kemikalieagenturets videnskabelige komitéer har konstateret, at forslaget indebærer en relativ høj risiko for arbejdstagere, og da der kan stilles spørgsmål til væsentligheden for bilers funktion af brug af forkromede plastdele.

LO og FTF kan ikke støtte forslaget om fortsat anvendelse af chromtrioxid og anbefaler, at Danmark stemmer imod forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemsstater, som vil støtte forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø. I det konkrete tilfælde er der tale om forkromning af plast til dekorative formål på udvendige og indvendige dele af biler.

Forslaget til gennemførelsesretsakten tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen vurderer, at beskyttelsesforanstaltninger og anvendelsesforhold på virksomhederne ikke er tilstrækkelige til at begrænse risikoen for arbejdstagerne, og der er behov for at stille skærpede krav for at svare til de danske arbejdsmiljøkrav. Regeringen finder endvidere, at der er tale om en dekorativ anvendelse, hvor den primære funktion er at opnå et æstetisk resultat, samt at der er kommercielt egnede alternativer til anvendelsen i EU. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod en vedtagelse af forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er tidligere oversendt grundnotater til Folketingets Europaudvalg om sagen den 6. december 2018 og den 7. februar 2019.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.